

DOI: 10.47743/jss-2021-67-2-6

Relevanța determinării domiciliului participanților la procedura insolvenței în vederea îndeplinirii formalităților de citare și de comunicare

Relevance of determining the domicile of the participants in the
insolvency proceedings in order to complete the citation and
communication formalities

Luiza Cristina Gavrilescu¹

Rezumat: Celeritatea procedurii de insolvență a impus stabilirea unui regim derogatoriu de la dreptul comun în ceea ce privește îndeplinirea formalităților de citare a părților și de comunicare a actelor de procedură, datorită faptului că implică număr mare de părți și de acte procedurale, iar aplicarea reglementării generale ar îngreuna desfășurarea acesteia. În procedura insolvenței, citarea și respectiv, comunicarea actelor de procedură se pot realiza în trei modalități: potrivit Codului de procedură civilă, prin publicarea actului de procedură în Buletinul procedurilor de insolvență sau în ambele modalități. Alegerea de către unul dintre participanții la procedura insolvenței a unui domiciliu procesual în cadrul derulării unui litigiu în materie de insolvență nu poate fi invocată în raport cu alți participanți la procedura insolvenței în ansamblul său și nici în fața instanței de judecată care soluționează o cauză asociată. Manifestarea de voință a părții exprimată cu privire la alegerea unui domiciliu produce efecte numai în cadrul judecării respectivei cauze din cadrul procedurii insolvenței, rămânând lipsită de relevanță pentru soluționarea altor pricini derulate în legătură cu aceeași procedură de insolvență.

Cuvinte-cheie: domiciliu ales; procedura insolvenței; Buletinul procedurilor de insolvență; citarea părților

Abstract: The celerity of insolvency proceedings required the establishment of a derogatory regime from the common law as regards the fulfillment of the formalities for citation the parties and communicating the procedural documents, due to the fact that it involves a large number of parties and procedural acts, and the application of the general regulations would only slow conducting the proceedings. Within the insolvency proceedings, the citation and respectively, the communication of the procedural documents can be accomplished in three ways: according to the Code of Civil Procedure, by publishing the procedural act in the Bulletin of insolvency proceedings, or in both ways. The choice made by one of the participants in the insolvency proceedings of a procedural domicile in the course of insolvency proceedings may not be relied on in

¹ Lector univ. dr., Facultatea de Drept, Univ. „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, e-mail: luiza.gavrilescu@uaic.ro.

relation to other participants in the insolvency proceedings as a whole, neither before a court settling an associated case. Manifestation of the will of a participant at insolvency proceeding regarding the choice of a procedural domicile produces effects only in the trial of that case in the insolvency proceedings, remaining irrelevant for the settlement of other cases in connection with the same insolvency proceedings.

Keywords: chosen domicile; insolvency proceedings; Bulletin of insolvency proceedings; citation of participants

1. Fundamentul instituirii unui regim derogatoriu de la dreptul comun în privința îndeplinirii procedurii de citare și comunicare în procedura insolvenței

Motivul pentru care determinarea precisă a domiciliului participanților este esențială în cadrul soluționării procedurii insolvenței derivă din particularitatea modului în care se realizează procedura de citare. Celeritatea acestei proceduri a impus stabilirea unui regim derogatoriu de la dreptul comun, în sensul utilizării preponderente a procedurii citării prin intermediul Buletinului procedurilor de insolvență - BPI.

În procedura insolvenței, citarea și respectiv, comunicarea actelor de procedură se pot realiza în trei modalități: potrivit Codului de procedură civilă, prin publicarea actului de procedură în Buletinul procedurilor de insolvență sau în ambele modalități.

Curtea Constituțională a reținut că citarea și comunicarea actelor prin intermediul Buletinului procedurilor de insolvență își găsesc justificarea în însuși specificul acestei proceduri care presupune un număr foarte mare de părți și o mare diversitate de acte procedurale de natură să îngreuneze mult desfășurarea procedurii și au drept scop asigurarea desfășurării cu celeritate a acesteia².

Regula impusă de art. 42 alin. (1) din Legea nr.85/2014 este aceea că, în cursul procedurii, citarea părților, precum și comunicarea oricăror acte de procedură se efectuează prin BPI. Prin urmare, numai cu caracter de excepție, în situațiile expres și limitativ prevăzute de lege, se impune citarea potrivit prevederilor Codului de procedură civilă, ori folosind ambele modalități de citare.

În BPI se publică mai multe tipuri de acte, al căror format este aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 1692/C/2006³, cu modificările și completările

² Prin Decizia nr. 283 din 21 mai 2014 Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 20 iunie 2014, referitoare la respingerea obiecției de neconstituționalitate a prevederilor art. 39 alin. (6), art. 42 alin. (1) și (10), art. 43 alin. (2), art. 48 alin. (1) și (8), art. 51 alin. (6), art. 57 alin. (6), art. 59 alin. (6), art. 62 alin. (2), art. 75 alin. (4), art. 77 alin. (4), art. 111 alin. (2) și art. 160 alin. (5) din Legea privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență.

³ Ordinul privind aprobarea formatului Buletinului procedurilor de insolvență și a conținutului-cadru al citațiilor, comunicărilor, hotărârilor judecătorești, convocărilor, notificărilor și al altor acte care se publică în acesta și al dovezii privind îndeplinirea procedurii de citare, comunicare, convocare și notificare.

ulterioare, și anume: citații, convocări, comunicări, notificări, hotărâri ale instanțelor privind procedura insolvenței, alte categorii de acte.

Identificarea în BPI a actelor publicate într-un dosar de insolvență se realizează cu ușurință, dat fiind că informațiile referitoare la debitori cuprind denumirea acestora, codul unic de înregistrare și numărul de ordine în registrul comerțului, iar cele privitoare la organele procedurii menționează instanța, judecătorul-sindic și practicianul în insolvență desemnat.

Justificarea creării acestui mecanism special de citare/comunicare este dată și de faptul că procedura insolvenței presupune, de regulă, un număr mare de părți și de acte procedurale, iar aplicarea dreptului comun ar îngreuna desfășurarea acesteia⁴.

O regulă deosebit de importantă în privința citării părților la proces este aceea consacrată în alin.(2), potrivit căreia în procedurile contencioase se vor cita numai persoanele ale căror drepturi sau interese sunt supuse spre soluționare judecătorului - sindic. În doctrina juridică se susține că în Legea insolvenței majoritatea normelor sunt de procedură contencioasă, cele de procedură necontencioasă fiind excepția⁵.

Regulile de citare și de comunicare a actelor de procedură, a notificărilor și convocărilor reglementate de art. 42 din Legea nr. 85/2014, inclusiv cele referitoare la BPI, vor cârmui procedura în ambele faze, fond și apel.

Potrivit art. 43 alin. (2) din Legea nr. 85/2014, citarea apelanților, a administratorului judiciar sau a lichidatorului judiciar și a intimaților în apel și comunicarea deciziilor pronunțate se fac prin BPI. Instanțele judecătorești vor transmite actele de procedură în cauză, din oficiu, pentru publicare în BPI. De asemenea, potrivit prevederilor art. 42 alin. (10) din Legea nr. 85/2014, publicarea actelor de procedură sau, după caz, a hotărârilor judecătorești în BPI înlocuiește, de la data publicării acestora, citarea, convocarea și notificarea actelor de procedură efectuate individual față de participanții la proces, acestea fiind prezumate a fi îndeplinite la data publicării.

Legea prevede că formatul și conținutul-cadru al actelor care se publică în BPI și ale dovezii privind îndeplinirea procedurii de citare, convocare, notificare și comunicare se stabilesc prin ordin al ministrului justiției și sunt utilizate în mod obligatoriu de către toți participanții la procedură⁶.

În ceea ce privește efectuarea comunicării citațiilor, încheierilor și hotărârilor judecătorești, sarcina revine instanțelor judecătorești, iar notificările și convocările vor fi realizate de către administratorul judiciar ori de către lichidator, după caz - art. 6.

⁴ Deli A., *Probleme de compatibilitate între procedura insolvențe și procedura civilă*, în Revista de insolvență Phoenix nr. 65/2018, Editura Universul Juridic, p. 12.

⁵ Turcu I., *Legea procedurii insolvenței*, Editura C.H. Beck, București, 2014, p. 77.

⁶ Cârpenaru S. D., Hotca M. A., Nemeș V., *Codul insolvenței comentat*, Editura Universul Juridic, București, 2014, p. 125.

2. Cazurile excepționale în care citarea și comunicarea actelor din procedura insolvenței se face conform regulilor din dreptul comun

De la regimul derogatoriu al citării și comunicării aplicabil în cadrul procedurii insolvenței, art. 42 din Legea nr. 85/2014 instituie și unele excepții.

Cazurile de excepție în care comunicarea citațiilor, a convocărilor și a notificărilor se realizează potrivit C.pr.civ. sunt în mod limitativ arătate în cuprinsul art. 42 :

- situația participanților la proces cu domiciliul sau sediul în străinătate - alin.(1);
- comunicarea actelor de procedură anterioare deschiderii procedurii și notificarea deschiderii procedurii- alin.(3);
- prima citare și comunicare a actelor de procedură către persoanele împotriva cărora se introduce o acțiune, în temeiul dispozițiilor prezentei legi, ulterior deschiderii procedurii insolvenței- alin.(4).
- cazul în care debitorul este o societate tranzacționată pe piața reglementată, judecătorul – sindic va comunica Autorității pentru Supraveghere Financiară hotărârea de deschidere a procedurii - alin. (5).

Alin. (8) consacră o regulă cu valoare de principiu, sub aspectul citării creditorilor, specificând că cei care au înregistrat cereri de admitere a creanțelor sunt prezumați că au în cunoștință termenele prevăzute la art. 100 - care reglementează notificările privind deschiderea procedurii sau la art. 146 sau art. 147 - care se ocupă de notificările privind procedura falimentului - și nu vor mai fi citați.

Prin simpla înregistrare a cereilor de admitere a creanțelor, creditorii vor avea „termen în cunoștință” fără să fi fost prezenți în instanță. Expresia „înregistrarea cererilor” trebuie interpretată atât în sens procedural, când s-a făcut în ședință în fața judecătorului-sindic, cât și administrativ, dacă cererea a fost depusă prin serviciu registratură⁷.

Excepția comunicării actelor de procedură anterioare deschiderii procedurii și notificarea deschiderii procedurii potrivit prevederilor Codului de procedură civilă a fost introdusă pentru ca părțile implicate să se bucure de o informare reală în privința situației lor juridice, potrivit dreptului comun⁸.

Sentința sau încheierea de deschidere a procedurii colective nu se va publica în BPI ci, pentru a da posibilitatea tuturor părților interesate și care sunt nemulțumite de hotărârea pronunțată de judecătorul-sindic să declare apel împotriva acesteia, va fi comunicată acestor persoane, numai astfel putându-se verifica dacă partea apelantă a respectat sau nu termenul prevăzut de lege pentru declararea căii de atac⁹.

⁷ Cărpenaru Stanciu D., Hotca M. A., Nemeș V., *op. cit.*, p .126.

⁸ Colectiv, “*Codul insolvenței adnotat*”, realizat sub egida Ministerului Justiției, în cadrul programului finanțat de BIRD Întărirea mecanismului insolvenței în România”, disponibil la <http://www.just.ro/wpcontent/uploads/2016/03/Cod-adnotat-FINAL.docx>.

⁹ Nasz C.B., *Jurisdicția procedurii de insolvență*, în Bufan R. – coord. științific, Deli-Diaconescu A., Moțiu F. - edit. coordon., Bercea L., Pașca V., Clipa C., Nemeș V., Nasz Csaba B., Moțiu F.,

Totodată, comunicarea citațiilor, a convocărilor și a notificărilor către participanții la proces, al căror sediu, domiciliu sau reședință se află în străinătate, este supusă dispozițiilor Codului de procedură civilă, coroborate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1.346/2000 al Consiliului din 29 mai 2000 privind procedurile de insolvență, cu modificările și completările ulterioare¹⁰ și ale Regulamentului (CE) nr. 1.393/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială („notificarea sau comunicarea actelor”) și abrogarea Regulamentului (CE) nr. 1.348/2000 al Consiliului, după caz.

În ceea ce privește critica referitoare la instituirea unei discriminări între participanții la procedură cu domiciliul/sediul în România și cei din alte state ale Uniunii Europene, Curtea¹¹, a reținut faptul că este neîntemeiată. Soluția propusă de legiuitor a fost aleasă tocmai pentru a se asigura egalitatea între participanții aflați în situații diferite. În acest context, Curtea a mai reținut că, în ceea ce privește celelalte acte de procedură, legea stabilește termene raportate la publicarea în Buletinul procedurilor de insolvență, iar participanții la procedură au posibilitatea ca, în cazurile specifice menționate de lege, să ia cunoștință de operațiunile respective chiar prin intermediul Buletinului procedurilor de insolvență ce urmează a fi publicat în formă electronică.

Curtea reține că art. 42 alin. (10) din Legea nr. 85/2014 se referă la efectele publicării actelor de procedură sau, după caz, a hotărârilor judecătorești în Buletinul procedurilor de insolvență, efecte care pot viza doar părțile citate sau cărora li s-au comunicat acte de procedură prin acest mijloc. În schimb, în privința participanților care își au sediul, domiciliul sau reședința în străinătate, procedura de comunicare se realizează conform Codului de procedură civilă și regulamentelor prevăzute la art. 42 alin. (1) teza a doua din lege, ceea ce demonstrează faptul că alin. (10) al aceluiași articol nu este aplicabil în privința acestora.

Așadar, în cazul participanților la proces care au domiciliul sau sediul în străinătate, procedura de citare, comunicare sau notificare se va îndeplini conform C.pr.civ. nu numai pentru prima ocazie, ci pentru toate ocaziile când asemenea proceduri trebuie să se îndeplinească față de ei.

După deschiderea procedurii insolvenței, între măsurile luate de administratorul judiciar se numără și aceea prevăzută de art. 99 din Legea nr. 85/2014 privind notificarea tuturor creditorilor menționați în lista depusă de

Moțiu D., Milu Otilia D., Dumitru Șt., Milos Simona Maria, Stănescu Arin Octav, Buta Anca, Comșa Marcela, Deli- Diaconescu A., Beteșan D., Folea F., Micu P., Mihai N., Motu F. I., Munteanu S.A., Popa A., Sanda C., Sărăcuț M., Sarcane A. I., Târnoveanu S. - autori sub egida INPPI, *Tratat practic de insolvență*, Editura Hamangiu, București, 2014, p. 186.

¹⁰ Reformat prin Regulamentul UE nr. 848/2015 al Consiliului privind procedurile de insolvență, publicat în JOUE seria L nr. 141 din 05.06.2015.

¹¹ Decizia nr. 283 din 21 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din de 20 iunie 2014, paragrafele 51, 61-63.

debitor, care se va realiza în conformitate cu dispozițiile Codului de procedură Civilă și se publică atât într-un ziar de largă circulație cât și în B.P.I.

Scopul acestor notificări este, pe de o parte, de a aduce la cunoștința creditorilor a împrejurării că un debitor al lor a fost supus procedurii insolvenței și astfel singura modalitate de a încerca recuperarea datoriei este aceea de a-și declara creanța și de a se înscrie la masa credală. Pe de altă parte, s-a urmărit ca prin înregistrarea mențiunii în registrul de evidență a debitorului să se facă publică deschiderea procedurii concursuale, prin aceasta terții fiind protejați de eventualele acte și operațiuni pe care unii debitori ar încerca să le efectueze¹².

În ceea ce privește notificarea individuală, considerăm că sunt pe deplin aplicabile dispozițiile art. 154 alin. (6) C. proc. civ. privind comunicarea prin fax, poștă electronică sau alte mijloace care asigură transmiterea integrală a textului notificării și confirmarea primirii acesteia, dacă în lista creditorilor debitorul a indicat datele corespunzătoare¹³.

Creditorul notificat cu nerespectarea dispozițiilor art. 99 alin.(3) are posibilitatea de a formula cererea de creanță după împlinirea termenului stabilit de judecătorul –sindic pentru înregistrarea acestei cereri. Această prevedere nou introdusă în Codul insolvenței este de natură să înlăture tratamentul inechitabil la care erau supuși creditorii care nu erau cunoscuți și care nu puteau fi notificați de către practicianul în insolvență, deoarece în privința lor vechea reglementare a Legii nr. 85/2006 arăta că procedura notificării era socotită a fi îndeplinită dacă era efectuată prin BPI¹⁴.

În cazul creditorilor cu domiciliul în străinătate, care au reprezentanți în țară, notificarea se trimite reprezentanților din țară. În ipoteza în care creditorii domiciliați în străinătate nu au reprezentanți în țară, se vor aplica prevederile art. 42 alin. (1) din Legea nr. 85/2014, care trimite la aplicarea prevederilor art. 155 pct. 13 C.pr.civ. privind trimiterea notificării cu scrisoare recomandată cu conținut declarat și confirmare de primire, iar recipisa de predare la Poșta Română, în cuprinsul căreia se menționează actele expediate, ține loc de dovadă a îndeplinirii procedurii, dacă nu s-a prevăzut altfel prin tratate sau convenții la care România este parte.

În doctrină s-a arătat că sunt aplicabile, cu privire la creditorii al căror sediu, domiciliu sau reședință se află în străinătate, dispozițiile art. 156 C.pr.civ., potrivit cărora persoana care se află în străinătate va fi înștiințată că are obligația de a alege un domiciliu în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul.

Dintr-o altă perspectivă, s-a apreciat că aceste dispoziții se referă la proces în sensul comun al termenului și sunt aplicabile în procedura insolvenței doar dacă, potrivit regulilor, citarea se realizează conform C.pr.civ. și nu vor fi aplicabile cu privire la notificarea creditorului cu sediul, domiciliul sau reședința în străinătate,

¹² Nasz, C.B. *op.cit.*, p. 186.

¹³ Gheorgină L., coord. Țândăreanu N., Moțiu F., *Tratamentul creditorilor și regimul juridic al creanțelor în procedura insolvenței*, Editura Universul Juridic, București, 2019, p. 48.

¹⁴ Rizoiu R., *Codul Insolvenței adnotat*, Editura Rosetti, București, 2020, p. 94.

deoarece rolul notificării este aducerea la cunoștința creditorului respectiv deschiderea procedurii și termenele stabilite de judecătorul-sindic prin hotărârea de deschidere a procedurii, pentru ca acesta să formuleze și să înregistreze la tribunal declarația de creanță. Astfel, abia după primirea acestei notificări, creditorul se va supune regulilor specifice în materia insolvenței referitoare la citarea și comunicarea actelor de procedură. În condițiile în care, după deschiderea procedurii și notificarea acesteia, citarea și comunicarea actelor de procedură față de creditori, inclusiv cei aflați în străinătate, se realizează prin BPI, astfel că alegerea unui domiciliu în România nu are semnificația și efectele obișnuite din dreptul comun¹⁵.

De reținut că deși regula în materie de insolvență este cea că citarea părților, precum și comunicarea oricăror acte de procedură se efectuează prin BPI, actele de procedură anterioare deschiderii procedurii și notificarea deschiderii procedurii se vor realiza conform prevederilor C.proc. civ.¹⁶

Rezultă deci că prima notificare privind deschiderea procedurii a creditorilor cunoscuți din lista depusă de debitor se face, ca regulă, atât conform reglementării C.pr.civ. cât și prin publicarea în BPI și într-un ziar de largă circulație, cu diferența că dispozițiile C. proc.civ. se aplică corespunzător, după cum este vorba de creditori cu domiciliul sau sediul în țară ori creditori cu domiciliul sau sediul în străinătate.

Așadar, legea instituie măsuri deosebite pentru ca părțile implicate în procedura insolvenței, respectiv debitorii și creditorii, să se bucure de o informare corectă a situației lor juridice, inclusiv prin notificarea potrivit regulilor de drept comun, astfel încât, ulterior deschiderii procedurii, aceștia să-și poată exercita dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil. Faptul că, ulterior deschiderii procedurii insolvenței, cu excepția primei comunicări a actelor de procedură către persoanele împotriva cărora se promovează o acțiune în temeiul dispozițiilor Legii nr. 85/2014, persoanele notificate vor fi citate și li se vor comunica actele de procedură prin intermediul Buletinului procedurilor de insolvență nu poate fi privit ca aducând atingere dreptului la apărare sau dreptului de acces liber la justiție.¹⁷

3. Mijloacele prin care se asigură participanților la procedură accesul la modalitățile specifice publicării în BPI

Chestiunea care poate suscita discuții este legată de accesul real, efectiv al participanților la procedură (creditori, debitori ori terți interesați) la publicația BPI, adică dacă este rezonabilă obligația impusă de legiuitor, de a urmări și de a accesa în mod constant BPI în raport de termenele relativ scurte pe care le prevede legea

¹⁵ Gheorgină L., *op.cit.*, p. 50.

¹⁶ Nasz C.B., *Dreptul Insolvenței*, Editura Universul Juridic, București, 2018, p. 195.

¹⁷ În acest sens, a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 499 din 4 iulie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 78 din 26 ianuarie 2018, paragraful 24.

pentru a putea contesta actele de procedură publicate (hotărâri judecătorești, acte ale practicianului în insolvență ori care exprimă voința creditorilor)¹⁸.

Referitor la chestiunea vizând plata unei taxe pentru a avea acces la Buletinul procedurilor de insolvență, prin raportare la dispozițiile art. 21, art. 24 și art. 44 din Constituție, Curtea a reținut că accesul la justiție și exercitarea dreptului la apărare nu sunt drepturi absolute, legiuitorul putând să prevadă anumite condiționări în vederea unei bune administrări a justiției, condiționări ce pot îmbrăca și forma unor obligații de ordin financiar. Obligațiile corelative ce decurg pentru părți în acest caz nu pot fi privite ca aducând o restrângere a accesului liber la justiție, a dreptului la apărare ori a dreptului de proprietate, atât timp cât părțile au posibilitatea, pe de o parte, să participe la termenele fixate de judecătorul-sindic și să consulte dosarul în vederea cunoașterii tuturor actelor de procedură depuse la acesta, iar, pe de altă parte, au posibilitatea să solicite în cadrul cheltuielilor de judecată toate sumele avansate în vederea realizării drepturilor lor pe calea acestei proceduri, invocând în acest sens dispozițiile Codului de procedură civilă privind cheltuielile de judecată¹⁹.

În dinamica legislativă, dispozițiile art. 42 alin. (1) din Legea nr. 85/2014 prin care se condiționa accesul la Buletinul procedurilor de insolvență de plata unui abonament au fost modificate prin art. XIII pct. 2 din Legea nr. 1/2017 privind eliminarea unor taxe și tarife, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative²⁰, iar în prezent acoperirea cheltuielilor de publicare în Buletinul procedurilor de insolvență se suportă de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Justiției.

Pe cale de consecință, Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată cu privire la dispozițiile art. 42 alin. (10) și ale art. 43 alin. (2) teza întâi din Legea nr. 85/2014 apreciind că sunt constituționale în raport cu criticile formulate²¹.

Cu toate că unii autori²² au criticat modul în care a fost reglementat acest mijloc de efectuare a procedurilor de citare în materie de insolvență considerând că, pe de o parte, există o evidentă contradicție între scopul introducerii publicității prin buletin (celeritate și coerență) și modul în care este reglementată chestiunea formei în care apare publicația, iar pe de altă parte, că prin înlocuirea vechilor forme ale procedurii de citare și comunicare în modalitatea clasică a C.pr. civ., cu noile complicații ale publicității în format scris și în format on-line prin buletin contravine spiritului legii, alți autori²³ au apreciat că apariția BPI a fost un mare

¹⁸ Năsui G.A., *Aspecte particulare privind citarea și comunicarea în procedura insolvenței*, în Revista Dreptul 3 din 2019.

¹⁹ A se vedea, în acest sens, Decizia nr. 283 din 21 mai 2014, paragrafele 57 și 58.

²⁰ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 15 din 6 ianuarie 2017.

²¹ Decizia 782/2020 publicată în Monitorul Oficial nr. 190 din 25 februarie 2021.

²² Piperea G., *Procedura insolvenței ca proces civil – II*, în Revista Română de Dreptul Afacerilor, nr. 1/2007, p. 21-23.

²³ Bela N.C., *Declanșarea procedurii insolvenței*, Editura Hamangiu, București, 2014, p. 219.

pas făcut de legiuitorul român și că avantajele sale în accelerarea procedurilor de insolvență nu pot fi tăgăduite.

4. Opozabilitatea domiciliului ales în cadrul unui litigiu în materie de insolvență asupra celorlalți participanți la procedura insolvenței în ansamblu

În cadrul procedurii insolvenței, le este permis creditorilor ca, prin depunerea declarațiilor de creanță să își aleagă un domiciliu în vederea îndeplinirii actelor pe care le implică desfășurarea respectivei proceduri. Pe cale de consecință, administratorul judiciar va indica în tabelul definitiv de creanțe pe care îl va întocmi în temeiul art. 112 din Legea nr. 85/2014 acel domiciliu ales. Ca atare, doar respectiva adresă va putea fi opusă celorlalți participanți la procedura insolvenței.

În eventualitatea în care acel creditor procedează la alegerea unui alt domiciliu în cadrul unei alte cauze asociate, acea manifestare de voință va putea fi avută în vedere exclusiv pentru soluționarea acelei cauze în care a fost exprimată, rămânând lipsită de relevanță față de ansamblul procedurii de insolvență în care este angrenat.

Faptul că creditorul care și-a modificat alegerea domiciliului a transmis administratorului judiciar acea sentință civilă nu are nici o relevanță juridică în privința alegerii domiciliului în cadrul procedurii insolvenței în ansamblu, decât în condițiile în care, prin e-mailurile prin care a realizat această comunicare, partea și-a exprimat în mod expres voința de a-și alege un nou domiciliu, diferit de cel anterior. Dacă creditorul intenționa ca noul său domiciliu ales să aibă relevanță în cadrul procedurii insolvenței în ansamblu, acesta avea obligația de a încunoștința despre aceasta, în mod expres, pe ceilalți participanți la procedură, în condițiile art. 342 alin. (1) din Legea nr. 85/2014 raportat la art. 172 C. pr. civ. Prin urmare, simpla transmitere a unor date dintr-o cauză conexă nu este de natură să afecteze consecințele juridice pe care le atrage alegerea domiciliului exprimată în cadrul procedurii insolvenței²⁴.

Mai mult, în condițiile în care creditorul se limitează ca în cuprinsul emailurilor trimise administratorului judiciar să indice sediul său profesional sau punctul său de lucru, aceasta nu poate echivala cu alegerea unui alt domiciliu în lipsa unei manifestări exprese în acest sens.

În practică, deseori se întâlnește situația în care participanți din cadrul procedurii insolvenței înțeleg să aleagă un sediu doar pentru soluționarea unei anumite proceduri contencioase prevăzute de Capitolul I din Titlul II al Legii nr. 85/2014, în considerarea avocatului desemnat pentru susținerea intereselor părții, fără ca prin aceasta să urmărească alegerea acelui sediu pentru alte proceduri contencioase desfășurate în legătură cu aceeași insolvență. O astfel de alegere,

²⁴ Urda O.A., *Răspunderea persoanei fizice autorizate și a întreprinderii individuale*, disponibil la <https://www.universuljuridic.ro/raspunderea-persoanei-fizice-autorizate-si-a-intreprinderii-individuale/2/>, accesat la 26.05.2021

indiferent care ar fi motivația sa, nu poate fi opusă în cadrul altor cauze părților implicate în procedura insolvenței, debitori și creditor²⁵.

În concret, ilustrăm spre demonstrație modul în care a fost soluționată în practică această problemă²⁶.

Astfel într-o cauză relevantă în acest sens se rețin următoarele: „contrar celor susținute de apelantul Z.K. prin cererea de apel, Curtea a constatat că acesta nu și-a ales un alt domiciliu ales prin e-mailurile trimise administratorului judiciar al debitoarei P.S.A. sau prin înscrisurile depuse în cadrul procedurii insolvenței. De asemenea, Curtea nu a avut în vedere susținerea apelantului potrivit căreia a depus la dosarul de fond o cerere de copiere a unor înscrisuri, cerere prin care a indicat noul său domiciliu ales, întrucât partea nu a depus o copie a acestei cereri, care să poarte viza instanței. În final, Curtea a reținut că prin aspectele indicate în cererea de apel apelantul își invocă propria culpă în susținerea interesului său, încălcând principiul potrivit căruia nimeni nu poate să obțină foloase invocând propria sa vină (*nemo auditur propriam turpitudinem allegans*)²⁷.

Concluzii

Fără a limita în vreun fel libertatea de care se poate bucura o persoană în alegerea unui alt domiciliu procesual, manifestarea dreptului părții de a-și alege domiciliul trebuie să se facă explicit, în legătură cu cauza dedusă judecății și cu respectarea prevederilor art. 158 C. pr. civ. În măsura în care unul dintre participanții la procedură a valorificat dreptul prevăzut de art. 158, această alegere rămâne câștigată acelei cauze și este opozabilă tuturor celorlalți participanți, precum și instanței de judecată, aceasta din urmă fiind ținută să comunice hotărârea cu indicarea domiciliului/sediului ales.

Pe cale de consecință, se poate aprecia că nu se justifică aplicarea unui regim derogatoriu în ceea ce privește locul citării participanților la procedura concursuală a insolvenței, din perspectiva legii speciale. Astfel, dispozițiile art. 158 și art. 172 C. pr. civ. sunt compatibile cu cele ale Legii nr. 85/2014, din perspectiva art. 342 C. pr. civ.

În același timp, orice schimbare de domiciliu, ales sau nu în condițiile art. 158 C. pr. civ., trebuie să respecte prevederile art. 172 din același cod și să asigure opozabilitatea acestei schimbări tuturor celorlalți participanți.

²⁵ Ganu A.M., *Sediul procesual ales în procedura insolvenței. Comunicarea actelor de procedură și termenul de declarare a apelului*, în Revista Română de Jurisprudență, nr.1/2019.

²⁶ <https://sintact.ro/#/publication/151014397?cm=RELATIONS>.

²⁷ Decizia civilă nr. 2339 din 21 noiembrie 2018, Curtea de Apel București, Secția a VI a civilă respinge apelul creditoarei Z.K. și menține Sentința civilă nr. 5935 din 24 octombrie 2017, pronunțată de Tribunalul București - Secția a VIIa civilă, în dosarul nr. xxx/3/2016/a22.

Referințe

- Bela N.C., *Declanșarea procedurii insolvenței*, Editura Hamangiu, București, 2014
- Cârpenaru S. D., Hotca M. A., Nemeș V., *Codul insolvenței comentat*, Editura Universul Juridic, București, 2014
- Colectiv, „*Codul insolvenței adnotat*”, realizat sub egida Ministerului Justiției, în cadrul programului finanțat de BIRD „Întărirea mecanismului insolvenței în România”, disponibil la <http://www.just.ro/wpcontent/uploads/2016/03/Cod-adnotat-FINAL.docx>.
- Deli A., *Probleme de compatibilitate între procedura insolvențe și procedura civilă*, în Revista de insolvență Phoenix nr. 65/2018
- Ganu A.M., *Sediul procesual ales în procedura insolvenței. Comunicarea actelor de procedură și termenul de declarare a apelului*, în Revista Română de Jurisprudență, nr.1/2019.
- Gheorgină L., coord. Țândăreanu N., Moțiu F., *Tratamentul creditorilor și regimul juridic al creanțelor în procedura insolvenței*, Editura Universul Juridic, București, 2019
<https://www.universuljuridic.ro/raspunderea-persoanei-fizice-autorizate-si-a-intreprinder-ii-individuale/2/>
- Nasz C.B., *Dreptul Insolvenței*, Editura Universul Juridic, București, 2018
- Nasz C.B., *Jurisdicția procedurii de insolvență*, în Bufan R. – coord. științific, Deli-Diaconescu A., Moțiu F. - edit. coord., Bercea L., Pașca V., Clipa C., Nemeș V., Nasz Csaba B., Moțiu F., Moțiu D., Milu Otilia D., Dumitru Șt., Milos Simona Maria, Stănescu Arin Octav, Buta Anca, Comșa Marcela, Deli- Diaconescu A., Beteșan D., Folea F., Micu P., Mihai N., Motu F. I., Munteanu S.A., Popa A., Sanda C., Sărăcuț M., Sarcane A. I., Târnoveanu S. - autori sub egida INPPI, *Tratat practic de insolvență*, Editura Hamangiu, București, 2014
- Năsui G.A., *Aspecte particulare privind citarea și comunicarea în procedura insolvenței*, în Dreptul nr. 3/2019
- Piperea G., *Procedura insolvenței ca proces civil – II*, în Revista Română de Dreptul Afacerilor, nr. 1/2007
- Rizoiu R., *Codul Insolvenței adnotat*, Editura Rosetti, București, 2020
- Turcu I., *Legea procedurii insolvenței*, Editura C.H. Beck, București, 2014
- Urda O.A., *Răspunderea persoanei fizice autorizate și a întreprinderii individuale*, disponibil la <http://revista.universuljuridic.ro/raspunderea-persoanei-fizice-autorizate-si-intreprinderii-individuale/>

